

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА АКАДЕМИЧНАТА ОБЩНОСТ ВЪВ ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този кодекс регламентира етичните принципи и правилата за професионално и личностно поведение, които трябва да се спазват от членовете на академичната общност, както и Комисията по етика във Висшето училище по застраховане и финанси, наричано по-нататък „висшето училище” или „училището”.

(2) Академичната общност във висшето училище включва:

1. преподавателите на основен и граждански договор във висшето училище, наричани по-нататък „преподавателите”;
2. служителите във висшето училище;
3. обучаваните студенти, докторанти, специализанти и курсисти във висшето училище, наричани по-нататък „обучаваните лица”.

Чл. 2. Целта на кодекса е да създаде благоприятна академична среда за успешното осъществяване на мисията на висшето училище и за системното повишаване на неговия имидж и престиж в обществото.

Глава втора ЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ

Чл. 3. При осъществяването на образователната, научноизследователската, проектната, административната и другите дейности във висшето училище членовете на академичната му общност трябва да се ръководят от следните етични принципи:

1. честност и почтеност;
2. принципност и обективност;
3. колегиалност и взаимно уважение;
4. учтивост и толерантност;
5. компетентност и отговорност;
6. добронамереност и непредубеденост;
7. хуманност и справедливост;
8. откритост и безконфликтност;

9. коректност и безпристрастност;
10. лоялност и конфиденциалност.

Чл. 4. Етичните принципи по чл. 3 се основават на общоприетото им ценностно съдържание.

Глава трета

ПРАВИЛА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО И ЛИЧНОСТНО ПОВЕДЕНИЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ОБЩНОСТ ВЪВ ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ

Чл. 5. Преподавателите във висшето училище трябва:

1. да проявяват професионализъм и отговорност в своята работа и уважение към служителите и обучаваните лица във висшето училище;
2. да оценяват обективно знанията и уменията на обучаваните лица във висшето училище и да не обвързват оценяването им с лични материални и други облаги;
3. да поощряват свободното изразяване на мнение от обучаваните лица във висшето училище и да насърчават активното им участие в учебния процес;
4. да не изразяват публично лично мнение по конкретни въпроси, което може да се приеме като официална позиция на висшето училище, без да са упълномощени за това от неговото ръководство;
5. да проявяват разбиране и търпимост към чужди мнения и действия на членове на академичната общност във висшето училище, които са в рамките на законовите разпоредби;
6. да проявяват принципност и обективност при оценяването на научни разработки на членове на академичната общност във висшето училище и при участията им в научни журита за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в училището;
7. да ползват коректно литературни източници и недопускат плагиатство в научните си трудове.

Чл. 6. Служителите във висшето училище трябва:

1. да изпълняват професионално и добросъвестно служебните си задължения, без да допускат лични пристрастия и външни влияния;
2. да спазват изискванията на държавните и вътрешните нормативни актове на висшето училище при изпълнението на служебните си задължения и да уведомяват преките си ръководители при нарушаването им от служители в съответното административно звено;
3. да проявяват уважение и учтивост към преподавателите и обучаваните лица във висшето училище, както и към външни лица при оказване на услуги от училището;
4. да не изпълняват устни и несъгласувани с ректора или с ресорните заместник-ректори на висшето училище нареждания, които могат да доведат до неблагоприятни последици за училището;
5. да не създават конфликти и напрежение в работата на съответните административни звена;

6. да проявяват конфиденциалност по отношение на личните данни на членовете на академичната общност във висшето училище и да ги обработват и използват съгласно правилата за защита на личните данни в училището;

7. да не допускат в дейността си корупционни практики и прояви под различна форма.

Чл. 7. Обучаваните лица във висшето училище трябва:

1. да изпълняват отговорно учебните си задължения и опазват имуществото на висшето училище;

2. да проявяват уважение и учтивост към преподавателите, служителите и колегите си във висшето училище;

3. да не предприемат действия за получаване на непозволено или незаслужено предимство при тяхното оценяване или за привилегировано отношение по време на учебните занятия и административното им обслужване във висшето училище;

4. да спазват необходимата дисциплина при провеждането на учебните занятия във висшето училище и да не създават условия за нейното нарушаване;

5. да проявяват обективност и безпристрастност при провежданите сред тях анкетни проучвания за оценяване качеството на обучението и административното обслужване във висшето училище;

6. да не създават конфликти във висшето училище и да не накърняват правата и личното достойнство на колегите си;

7. да не допускат некоректно използване на литературни източници и плагиатство в своите извънаудиторни учебни задания (курсови работи, реферати, есета и други форми) и в научните си разработки.

Чл. 8. Членовете на академичната общност във висшето училище трябва:

1. да са лоялни към висшето училище и да не уронват престижа и доброто му име сред обществеността;

2. да комуникират помежду си добронамерено и непредубедено, спазвайки добрите нрави и взаимното уважение;

3. да не допускат обидни квалификации, пренебрежително и дискриминационно отношение при междуличностното общуване, включително и чрез електронната поща;

4. да не осъществяват политическа и религиозна дейност и да не употребяват наркотични и други упойващи вещества на територията на висшето училище;

5. да се въздържат от неакадемични постъпки и действия, които могат да доведат до морални или материални вреди на висшето училище;

6. да избягват участия в скандални и конфликтни ситуации, уронващи авторитета и престижа на висшето училище;

7. да не огласяват служебна и друга информация, станала им известна при или по повод изпълнението на техните задължения, която представлява защитена от закона тайна;

8. да носят подходящо облекло и да не използват вулгарен език на територията на висшето училище.

Глава четвърта КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 9. (1) За осигуряване спазването на настоящия кодекс от академичната общност във висшето училище към него се създава Комисия по етика, чийто състав се определя със заповед на ректора на училището.

(2) В комисията по ал. 1 се включват представители на преподавателите, служителите и обучаваните лица във висшето училище.

Чл. 10. (1) Комисията по етика:

1. разглежда постъпили в нея писмени жалби и сигнали за извършени нарушения на кодекса от членове на академичната общност във висшето училище със съответни доказателства или посочени лица като свидетели на нарушенията;

2. изисква писмени обяснения от съответните членове на академичната общност във висшето училище при подадени срещу тях жалби и сигнали за нарушения на кодекса и ги изслушва при необходимост;

3. взема решения за уличаване или оневиняване на съответните членове на академичната общност във висшето училище за нарушения на кодекса.

(2) Комисията не разглежда анонимни жалби и сигнали за нарушения на кодекса.

(3) Когато се разглеждат жалби и сигнали за нарушения на кодекса от преподаватели във висшето училище или конфликти между тях, които не засягат интересите на служители или обучавани лица в училището, комисията заседава и взема решение само в нейния преподавателски състав.

(4) Членовете на комисията нямат право да разгласяват и коментират публично информация във връзка с разглежданите от нея жалби и сигнали за нарушения на кодекса от академичната общност във висшето училище.

Чл. 11. При констатиране и доказани по безспорен начин нарушения на кодекса от членове на академичната общност във висшето училище, Комисията по етика:

1. писмено обръща внимание на съответния член на академичната общност във висшето училище при първо негово нарушение на кодекса;

2. порицава писмено съответния член на академичната общност във висшето училище при нарушаване на кодекса два или повече пъти;

3. прави предложение до ректора за налагане на наказание съгласно Закона за висшето образование, Закона за развитието на академичния състав в Република България и Кодекса на труда в зависимост от характера и значимостта на нарушението на настоящия кодекс от съответния член на академичната общност във висшето училище.

Чл. 12. (1) При несъгласие с взетото от комисията решение по чл. 11, съответният член на академичната общност във висшето училище има право да обжалва писмено нейното решение пред ректора на училището, като представи убедителни за това аргументи и доказателства.

(2) Решението на ректора в случаите по ал. 1 е окончателно.

Кодексът е приет на заседание на академичния съвет с Протокол № 5 от 25.10.2018 г.